

Besluit

Toetsingsrapport met een positieve beoordeling van de aanvraag 'Toets nieuwe opleiding' van de opleiding Bachelor in het energiemangement (professioneel gerichte bachelor) van Hogeschool West-Vlaanderen (001876)

datum

1 april 2014

onderwerp

Definitief toetsingsrapport met een positieve beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding Bachelor in het energiemangement van Hogeschool West-

Vlaanderen (001876)

bijlage

2

Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De visitatiecommissie (hierna commissie) heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het energiemangement (professioneel gerichte bachelor) van Hogeschool West-Vlaanderen (001876) voldoet aan de drie generieke kwaliteitswaarborgen. Hieronder volgt de samenvatting van de beoordeling door de commissie.

De commissie beoordeelt generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau als voldoende.

Voor de opleiding Professionele Bachelor Energiemangement bestaat reeds een door de NVAO gevalideerd domeinspecifiek leerresultatenkader (DLR). Het DLR is opgesteld door Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen en is op 19 maart 2012 gevalideerd door de NVAO. De niveaudecriptoren van het niveau 6 uit de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS) worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt.

De opleiding Energiemangement kiest voor een multidisciplinaire benadering die bestaat uit een mix van verschillende disciplines waarbij elk zijn eigen methodologie en assumpties behoudt en waarbij de keuze tussen, of de integratie van verschillende disciplines binnen een bepaald meta-kader, gerealiseerd moet worden.

Het aanvraagdossier liet over het profiel nog enige onduidelijk bestaan, o.a. in zake de managementcomponent. De toelichting die de opleiding heeft gegeven tijdens het locatiebezoek heeft de beoogde professionele bachelor duidelijk in beeld gebracht. Daaruit bleek eveneens dat het beoogde profiel ook gedragen wordt door de betrokken docenten. Het gaat om een breed opgeleide functionaris die een bijdrage levert aan het energiemangement. Om deze bijdrage te leveren is de afgestudeerde met name in staat om energiestromen te meten en vanuit datacaptatie de data te visualiseren en te vertalen naar informatie die bruikbaar is in de besluitvormingsprocessen binnen een organisatie.

De commissie stelt vast dat de eindcompetenties van de opleiding op het niveau van de professionele bachelor zijn gedefinieerd. Het profiel van de afgestudeerde is helder. Eveneens is in het informatiedossier en de gesprekken aangetoond dat de beoogde afstudeerde aansluit bij de wensen en eisen van het werkveld.

De commissie is van oordeel dat de opleiding evenwichtig en voldoende breed is opgezet. De toelichting die de commissie heeft gekregen op de integratieve leerlijn is overtuigend. De commissie heeft een goed voorbeeld gekregen van een integratieopdracht in het tweede semester van de opleiding.

De opbouw van het programma werkt op een systematische wijze toe naar de integrerende kwalificaties van energiemanagement en energiebeheer.

De opleiding wordt gedragen door een onderwijsvisie. Binnen de instelling bestaat voldoende ervaring met het uitwerken hiervan. De commissie heeft voldoende concrete voorbeelden gekregen op grond waarvan zij mag vertrouwen dat ook in de professionele bacheloropleiding Energiemanagement deze visie goed zal worden uitgewerkt. De docenten hebben eveneens ervaring met een multidisciplinaire aanpak en die ervaring wordt toegepast.

Rond het geplande personeel bestaan nog de nodige onzekerheden. Deze zijn mede het gevolg van het proces van integratie van de masteropleidingen in de universiteit. De hogeschool kan daar niet verantwoordelijk voor worden gehouden.

Er is wel voldoende budget gereserveerd om nieuw personeel aan te werven. Daarnaast heeft ook de directie van de hogeschool duidelijke ideeën over de samenstelling van het multidisciplinaire team.

De commissie pleit er wel voor om zo snel mogelijk, voor de operationele fase, een sterke, bij voorkeur externe opleidingscoördinator aan te trekken die ook ervaring heeft in het beroepenveld waarvoor wordt opgeleid.

De commissie concludeert aan de hand van de beschrijvingen in de kritische reflectie, het investeringsplan, de gesprekken met de directie en de docenten en de rondleiding dat de laboratoria in orde zijn. De beschikbare proefopstellingen en mogelijkheden zijn 'up to date' en er zijn voldoende mogelijkheden om de studenten de beoogde vaardigheden bij te brengen.

De commissie stelt vast dat de leeromgeving op een samenhangende manier is uitgewerkt. Er zijn heldere uitgangspunten voor de opleiding vastgesteld zowel inhoudelijk als wat betreft de leervormen.

De commissie beoordeelt generieke kwaliteitswaarborg 3: evaluatie als voldoende.

De commissie stelt vast dat de opleiding een aantrekkelijke mix van toetsvormen hanteert die aansluit bij de doelstellingen van de opleidingen en de leervormen. De toetscriteria volgen uit de leerdoelstellingen. Met name de aanvullende informatie gaf concrete voorbeelden van de uitwerking van het toetsbeleid in de opleiding. De docenten hebben redelijke voorbeelden gegeven. De fiche van de bachelorproef bevat een uitwerking van de beoordeling en de criteria, welke aansluiten bij de beoogde leerdoelen.

Het geheel geeft vertrouwen dat de evaluatie goed zal worden uitgewerkt. De evaluatie gebeurt ook vanuit verschillende invalshoeken. Er zijn beoordelaars vanuit verschillende disciplines aanwezig en het werkveld wordt betrokken bij de evaluatie.

Overzicht oordelen van de commissie

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1 Beoogd eindniveau	Voldoende
2 Onderwijsproces	Voldoende
3 Evaluatie	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie, in het bijzonder:

- Het duidelijk op papier stellen van het beoogde profiel van de afgestudeerde en het werkveld;
- De commissie pleit voor een snelle aanwerving van het noodzakelijke personeel en wijst met name op het belang van een sterke opleidingscoördinator.

Bevindingen NVAO

De NVAO stelt op basis van het adviesrapport van de commissie vast dat de externe beoordeling overeenkomstig het toepasselijke Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen 2de ronde (25 januari 2013) tot stand is gekomen. De gevolgde werkwijze en procedure, alsook de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder weergegeven.

De oordelen op de generieke kwaliteitswaarborgen zijn in het adviesrapport voldoende onderbouwd en overwogen en op zorgvuldige wijze neergelegd in een eindoordeel. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle generieke kwaliteitswaarborgen, zoals verwoord in het adviesrapport. De eindconclusie uit het adviesrapport wordt gevolgd.

Pagina 4 van 7 **Besluit**¹

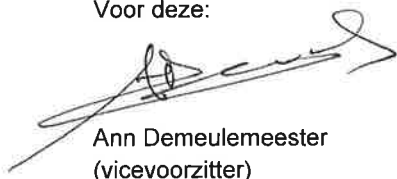
Betreffende de aanvraag toets nieuwe opleiding Bachelor in het energiemangement (professioneel gerichte bachelor) van Hogeschool West-Vlaanderen (001876).

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs in het bijzonder Art. II.153, besluit de NVAO tot een positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding Bachelor in het energiemangement (professioneel gerichte bachelor) van Hogeschool West-Vlaanderen (001876). Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Kortrijk wordt georganiseerd.

Den Haag, 1 april 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

---

¹ Het ontwerp van toetsingsrapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd.

Naam, adres, telefoon, e-mailadres, website instelling	Hogeschool West-Vlaanderen Marksesteenweg 58 B - 8500 KORTRIJK
Status instelling	Ambtshalve geregistreerde instelling
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Lode De Geyter (algemeen directeur) +32 (0) 562 41 290 Lode.de.geyter@howest.be
Naam opleiding (graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het energiemanagement
Niveau en oriëntatie	Professioneel gerichte bachelor Vlaamse Kwalificatiestructuur: BA (niveau 6)
Bijkomende titel	geen
(Delen van) studiegebied(en)	Industriële Wetenschappen en Technologie
ISCED benaming van het studiegebied	Engineering, Manufacturing and Construction
Opleidingsvarianten: - Afstudeerrichtingen - Studietraject voor werkstudenten	Geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Kortrijk
Studieomvang (in studiepunten)	180 ECTS
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	nee
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgoedingen	<ul style="list-style-type: none"> - Master in de Industriële Wetenschappen Elektromechanica-Elektrotechniek-Automatisering - Master in de Industriële Wetenschappen Industrieel Ontwerpen - Master Milieukunde

LR01 - Conceptuele analyse: Meewerken aan het ontwikkelen, plannen en uitvoeren van een conceptuele analyse met betrekking tot een afgebakend complex energieproject.

LR02 - Conceptkeuze: Op basis van de uitgevoerde conceptuele analyses, een gefundeerde en verantwoorde keuze maken rekening houdende met de gebruikerseisen, bedrijfsobjectieven en realiseerbaarheid.

LR03 - Ontwerp: Zelfstandig ontwerpen en uitwerken van een concept op een multidisciplinaire manier met betrekking tot een eenvoudig energetisch probleem.

LR04 - Installatie: Installeren van multidisciplinaire projectoplossingen. Opstarten van deze installaties conform de opstart- en exploitatievoorwaarden.

LR05 - Exploitatie: Installaties exploiteren en onderhouden om een optimaal energiegebruik van deze installaties te garanderen.

LR06 - Verbetering: Op basis van een analyse van waarnemingen, uitgevoerde metingen en verzamelde data, innoverende en/of creatieve verbeteringsvoorstellen om het energiegebruik van bestaande installaties te optimaliseren.

LR07 - Energiemanagement: Zelfstandig een integraal energieplan opstellen op basis van onderzoeksresultaten.

LR08 - Energiebeheer: Handelen op een deontologisch verantwoorde wijze binnen het gevoerde energiebeleid (met inbegrip van het inschatten van de maatschappelijke en juridische implicaties).

LR09 - Projectmanagement: Efficiënt en effectief sturen en begeleiden van energieprojecten in functie van de projecteisen en projectrandvoorwaarden.

LR10 - Teamplayer: Optimaal functioneren als lid van een (project)team met zicht op de eigen (toekomstige) rol en verantwoordelijkheden binnen de professionele organisatie.

LR11 - Communicatie: Efficiënt rapporteren en communiceren met een gepast taalgebruik (Nederlands / Engels) naar medewerkers en externen.

LR12 - Levenslang leren: De persoonlijke leerbehoeften analyseren en deze reflectie vertalen in initiatieven om zich te vervolmaken op persoonlijk en professioneel vlak. Nieuwe trends inzake energiemanagement op de voet volgen.

LR13 - Voorbeeldfunctie: Uitdragen van een verantwoord energiegedrag (voorbeeldfunctie). Medewerkers en medemensen sensibiliseren voor een gedragswijziging met betrekking tot een duurzaam en rationeel energiegebruik.

Voorzitter:

- Prof. dr. ir. Johan Driesen, Katholieke Universiteit Leuven, hoogleraar Afdeling ESAT ELECTA, Elektrische Energie en Computerarchitecturen

Leden:

- Dany Verherbrugge, centrale coördinator postgraduaat energiecoördinator
- Valérie de Grootte, energieconsulent en docent, oprichter adviesbureau INDEA

Student-lid:

- Arie van Scheepen, recent afgestudeerd als student Energietechnologie Hogeschool Utrecht (student-lid)

Vanuit de NVAO wordt deze Commissie ondersteund door Frank Wamelink, beleidsmedewerker, die tevens optrad als secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.